

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของบริษัทหมวดธุรกิจการเงิน
ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงการระบาด
ของเชื้อไวรัสโควิด-19*

ANALYSIS OF FINANCIAL RATIOS OF COMPANIES IN THE FINANCIAL
SECTOR LISTED IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND
DURING THE COVID-19.

ธเนศ ณ นิโรจน์

Thanatthep Na nirot

วิชิต จรุงสุจริตกุล

Wichit Charungutjaritkul

โสภณ ชุมทองโด

Sophon Chumtongdo

ชฎาภรณ์ ณ นคร

Chadaphorn Na Nakorn

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

E-mail: 6011313008@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของหมวดธุรกิจการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2) วิเคราะห์ผลกระทบจาก COVID-19 ต่ออัตราส่วนทางการเงิน 3) เพื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินในแต่ละด้าน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลตัวอย่างจากบริษัทในหมวดธุรกิจการเงินแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 30 บริษัท ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิจากงบการเงินรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปีพ.ศ. 2562 จนถึงไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ. 2563 และการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานบริษัทโดยใช้ t-test ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มธนาคารและกลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์มีความสามารถในการทำกำไรที่ด้อยอย่างต่อเนื่อง สำหรับกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิตมีความสามารถในการดำเนินงานที่มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น โดยยังมีความสามารถในการทำกำไรค่อนข้างดี เนื่องจากในช่วงโควิด-19 กลุ่มประกันภัยและประกันชีวิตขายประกันได้มากทำ

* Received March 11, 2022; Revised April 3, 2022; Accepted June 30, 2022

ให้อัตราส่วนด้านนี้เพิ่มขึ้น ส่วนด้านนโยบายการเงินมีระดับอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือลดลง อย่างไรก็ตามผลกระทบจาก COVID-19 ต่ออัตราส่วนทางการเงินของหมวดธุรกิจการเงิน พบว่า กลุ่มประกันภัยและประกันชีวิตได้รับผลกระทบมากที่สุด ส่วนกลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ได้รับผลกระทบเล็กน้อย และเมื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานในช่วงก่อนและช่วงสถานการณ์การเกิดเชื้อไวรัสโควิด-19 พบว่าบริษัทกลุ่มธุรกิจการเงินมีอัตราส่วนทางการเงินลดลงเฉพาะความสามารถในการทำกำไรจากอัตราการหมุนของสินทรัพย์เท่านั้น แต่อัตราส่วนด้านความสามารถในการดำเนินงาน และนโยบายทางการเงิน มีผลการดำเนินงานที่ไม่แตกต่างกัน สรุปได้คือ ไม่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของไวรัสโควิด-19

คำสำคัญ: อัตราส่วนทางการเงิน, หมวดธุรกิจการเงิน, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Abstract

The objectives of this research article were to: 1) analyze financial ratios of financial business groups listed on the Stock Exchange of Thailand 2) analyze the impact of COVID-19 on financial ratios 3) to compare financial ratios in each aspect. The sample data was collected from 30 companies in the specific financial sector. The data used in the study were secondary data from the quarterly financial statements. From Q1 2019 to Q2 2020 and comparative analysis of company performance using t-test. The results of the study found that The banking and finance and securities sectors have consistently good profitability. For the insurance and life insurance groups, there is a tendency to operate with a tendency to adjust. But still has quite good profitability. Because during the Covid-19 Insurance and life insurance groups sell a lot of insurance, increasing this ratio. On the monetary policy side, the debt-to-equity ratio decreased. However, the impact of COVID-19 on financial ratios revealed that insurance and life insurance groups were the most affected. The funds and securities groups were not affected. and when comparing the performance of the previous and during the situation of the Covid-19 virus the financial business group companies had lower financial ratios. Only the profitability of the asset turnover rate. but the ability to operate and financial policy There is no difference in performance. In conclusion, it is not affected by the COVID-19.

Keywords: financial ratio, financial sector, The stock exchange of Thailand

บทนำ

นับตั้งแต่ภายหลังจากการเกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2540 โดยผลกระทบที่สำคัญนั้นได้เกิดวิกฤติกับภาคสถาบันการเงินต่าง ๆ ในขณะนั้นเป็นวงกว้าง หลังจากนั้นประเทศไทยกลับสู่เส้นทางการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอีกครั้งหนึ่ง โดยในช่วงระยะเวลา 5 ปีหลังจากนั้น อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 4.5 ซึ่งสูงกว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของโลกที่อยู่ประมาณร้อยละ 3 – 4 ในช่วงเดียวกัน ซึ่งอัตราการขยายตัวดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้ผ่านพ้นวิกฤติเศรษฐกิจมาได้ ซึ่งหนึ่งในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญในการแก้ไขวิกฤติเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมานั้น คือ การปฏิรูปภาคการเงินอย่างต่อเนื่อง โดยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วนั้น จำเป็นต้องพึ่งพิงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบเศรษฐกิจบางส่วน ซึ่งหนึ่งในนั้นได้แก่การเปลี่ยนแปลงระบบการเงินอีกด้วยทั้งสถาบันการเงินที่เป็นธนาคารและสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร (Non-Bank Financial Institution, NBFI) โดยแก้ไขปัญหาและปฏิรูประบบการเงินของประเทศ ซึ่งกรณีของประเทศไทยเริ่มตั้งแต่การแก้ไขปัญหาระบบของธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนที่มีปัญหา โดยการเพิ่มทุน ควบรวม และแก้ปัญหานี้เสีย จากนั้นก็คือการปรับปรุงระบบการกำกับและตรวจสอบธนาคารพาณิชย์ ที่นำไปสู่ระบบตรวจสอบธนาคารพาณิชย์ที่ให้ความสำคัญกับความเสี่ยง (risk-based) ตามเกณฑ์บาเซล 2 ที่เป็นมาตรฐานการกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ของโลก (บัณฑิต นิถาวร, 2560)

ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบันมีบทบาทสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับ เนื่องจากมุมมองนี้มีจุดประสงค์แสดงการแข่งขันระหว่างการแข่งขันเปลี่ยนแปลงของแรงตลาดที่ผลักดันให้เดินหน้าและการกำกับดูแลให้เท่าเทียมกันทั้งภาคการเงินให้สมดุลและมีประสิทธิภาพอันจะนำมาซึ่งการพัฒนาของระบบการเงินที่ยั่งยืนและความสำเร็จของเศรษฐกิจไทยได้ในระยะยาว สำหรับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้มีการสนับสนุนการพัฒนาตลาดทุนแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ การดำเนินตามตรรกะของการพัฒนาภาคการเงินให้เติบโตขึ้นในระยะยาว ซึ่งเป็นผลดีต่อธนาคารพาณิชย์ และการกระจายความเสี่ยงของระบบการเงินจะส่งผลดีทำให้มีความต้านทานต่อสถานการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น ดังนั้นแผนการพัฒนาลตลาดทุนสองแผนจึงถือกำเนิดขึ้น โดแนแผนแรกกำเนิดขึ้นในปี พ.ศ. 2545 ซึ่งใช้จนถึงปี พ.ศ. 2548 และแผนที่ 2 ในปี พ.ศ.2549 โดยคาดว่าจะมีระยะถึงปี พ.ศ. 2552 โดยจุดด้อยของแผนแรก คือ มีการใช้ข้อมูลจากตลาดทุนน้อยเกินไป พร้อมทั้งจำนวนบริษัทที่จดทะเบียนและปริมาณการซื้อขายในตลาดที่มีปริมาณน้อยและจำกัด จึงได้มีมาตรการที่จะเพิ่มความน่าเชื่อถือให้แก่กลุ่มทุนในตลาดมากขึ้น ดังนั้นแผน 2 ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำจึงได้มีการความตั้งใจให้มีความครอบคลุมมากขึ้น ซึ่งหนึ่งในแรงผลักดันของแผน 2 คือ การเข้าถึงการพัฒนาลตลาดทุนมากขึ้น โดยการ

พัฒนาตลาดพันธบัตร (Corporate Bond Market) ซึ่งรวมถึงการเพิ่มสัดส่วนของนักลงทุนส่วนบุคคลในตลาดพันธบัตรให้มากขึ้น โดยมากกว่าร้อยละ 70 เป็นผู้ลงทุนสถาบัน และเป้าหมายที่ 3 เน้นการเพิ่มสัดส่วนการซื้อขายของนักลงทุนสถาบันในตลาดทุนให้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งนักลงทุนรายย่อยมีสัดส่วนการซื้อขายอยู่ที่ร้อยละ 60 ซึ่งเป็นการลดความสำคัญของนักลงทุนรายย่อยไปในตัว และเป้าหมายสุดท้ายเน้นการพัฒนาเครื่องมือลดความเสี่ยงที่ยังไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้กำกับดูแลของไทยได้เริ่มโปรแกรมการฝึกอบรม การสร้างแรงจูงใจทางภาษี และการเพิ่มมาตรการการควบคุมดูแลเพื่อการบรรลุเป้าหมาย โดยนักลงทุนส่วนบุคคลที่ทำการซื้อขายแลกเปลี่ยนพันธบัตรผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ (Bond Electronic Exchange) จะได้รับการยกเว้นจากภาษีเงินได้จากการลงทุน (Capital Gain tax) แต่ถึงอย่างไรก็ตาม โดยสรุปแล้วระบบการเงินของไทยนั้นมีการกระจายความเสี่ยงมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งโครงสร้างการเงินที่สมดุลจะส่งผลให้ระบบการเงินมีเสถียรภาพและต้านทานต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้มากขึ้น

อย่างไรก็ตามตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2563 ประเทศต่าง ๆ ทั้งโลกของเราก็ประสบกับเหตุการณ์ความวุ่นวายต่าง ๆ มากมายที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดหลายเดือนที่ผ่านมา แต่สิ่งที่ทุกคนทั่วโลกกำลังให้ความสนใจ และส่งผลกระทบต่อชีวิตของเราทุกคนมากที่สุด คือ การระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ซึ่งโรคระบาดในครั้งนี้นอกจากจะส่งผลกระทบต่อชีวิตและสุขภาพของผู้คนกว่า 193 ประเทศทั่วโลกแล้ว ยังทำให้ธุรกิจน้อยใหญ่ต้องทยอยปิดตัวลงไปเป็นจำนวนมาก ในส่วนประเทศไทยส่งผลให้รัฐบาลต้องใช้มาตรการที่เข้มข้นเพื่อควบคุมการระบาด โดยได้เริ่มใช้มาตรการล็อกดาวน์ในวันที่ 26 มีนาคม จนถึงสิ้นเดือนเมษายน พ.ศ. 2563 เป็นอย่างน้อย ส่งผลให้เศรษฐกิจหยุดชะงัก ซึ่งมาตรการต่าง ๆ นอกจากจะส่งผลกระทบต่อการค้าเงินชีวิตของเราแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจ และเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทยอีกด้วย โดยภาคธุรกิจส่วนใหญ่ไม่สามารถรักษายอดขายและกำไรไว้ได้ บางบริษัทอาจมีกำไรลดลงและเงินทุนลดลง อย่างไรก็ตาม บริษัทที่มีสภาพคล่องสูงจะผ่านพ้นสถานการณ์ที่ยากลำบากไปได้จากการใช้อัตราส่วนสภาพคล่อง ในปัจจุบันมาประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัทในระยะสั้น หากบริษัทมีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนจะสะท้อนว่า บริษัทมีความสามารถในการชำระหนี้ในปัจจุบัน ในขณะที่บริษัทที่มีสินทรัพย์หมุนเวียนต่ำกว่าหนี้สินหมุนเวียนอาจจะมีปัญหาสภาพคล่องอย่างรุนแรงจากการหยุดชะงักของภาคธุรกิจ เมื่อนำข้อมูลสถิติรายภาคธุรกิจมาประเมินร่วมกับข้อมูลรายบริษัทแล้วพบว่าการระบาดของไวรัสส่งผลให้จำนวนบริษัทที่ขาดสภาพคล่องหรือสภาพคล่องตึงตัวมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมาก กลุ่มธุรกิจธุรกิจการเงินก็เป็นหนึ่งในกลุ่มธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์นี้ แบ่งย่อยได้ 3 กลุ่มย่อย คือ ธนาคาร เงินทุนและหลักทรัพย์ ประกันภัยและประกันชีวิต ซึ่งแต่ละกลุ่มย่อยก็ได้รับผลกระทบที่ต่างกันไป ภาคธุรกิจธนาคาร อีกหนึ่งกลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤติโควิด-19 ธนาคารหรือสถาบันทำหน้าที่ระดมเงิน

ออม ให้กู้ยืมแก่ผู้ที่ต้องการเงินไปเพื่อการบริโภคหรือเพื่อการลงทุนดำเนินธุรกิจ โดยจ่ายดอกเบี้ยให้แก่ผู้ออม และคิดดอกเบี้ยจากผู้กู้ยืม กิจกรรมเหล่านี้เกิดขึ้นเมื่อภาคการผลิตหรือประชาชนประกอบอาชีพมีรายได้เกิดขึ้น โดยเขามีอิสระที่จะนำรายได้นั้นไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภคก็ได้ หรือจะเก็บออมไว้ในสถาบันการเงินต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับดอกเบี้ยงอกเงยก็ได้ ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งต้องการเงินทุนไปประกอบธุรกิจของตน โดยมีสถาบันการเงินจะเข้ามาเป็นตัวกลางให้บริการทางการเงินจากการระดมเงินออกจากประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ กัน แล้วให้ผู้ที่ต้องการกู้ยืมไปลงทุนในกิจการของตน ผลกระทบจากวิกฤติโควิด-19 ที่เกิดขึ้น ได้แก่ รายได้จากดอกเบี้ยลดลง ทิศทางการเติบโตของสินเชื่อที่ลดลง จากความต้องการเพื่อขยายธุรกิจและการบริโภคที่ลดลง รวมถึงมีการระดมเงินของสินทรัพย์ด้วย ทำให้สถาบันการเงินแต่ละสถาบัน ออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เช่น การพักชำระหนี้ ลดอัตราผ่อนชำระตามความสามารถในการชำระหนี้ เลื่อนชำระค่างวด เป็นต้น ซึ่งการใช้มาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ จะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจธนาคาร (สมประวิณ มันประเสริฐ, 2563)

สำหรับธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์ บริษัทเงินทุนมีลักษณะการประกอบธุรกิจคล้ายคลึงกับธนาคารพาณิชย์กล่าวคือ ทำหน้าที่ระดมเงินจากประชาชนด้วยการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน และ นำเงินนั้นไปหาผลประโยชน์ในลักษณะต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดและบริษัทหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) เป็นบริษัทรับอนุญาตที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับหลักทรัพย์ รวมทั้งการเป็นที่ปรึกษาการลงทุนซึ่งเป็นธุรกิจสำคัญ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) บริษัทหลักทรัพย์ให้บริการต่าง ๆ ธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์ ได้รับผลกระทบเนื่องจากลูกหนี้ตกงาน ทำให้การใช้หนี้ล่าช้าจึงจำเป็นต้อง พักชำระหนี้ ส่งผลกระทบต่อรายได้และในด้านอื่น ๆ ของธุรกิจ ส่วนกลุ่มบริษัทประกันภัยเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจในการรับประกันภัย รับทำสัญญา (ออกกรมธรรม์) ให้ความคุ้มครองชีวิตและการออมเงิน และคุ้มครองภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น ประกันอัคคีภัย ประกันภัยรถยนต์ ประกันสุขภาพ ฯลฯ เป็นการดำเนินธุรกิจให้บริการทางการเงินอีกรูปแบบหนึ่ง บริษัทประกันภัยจะเป็นผู้ประเมินความเสี่ยงภัยต่าง ๆ เพื่อคำนวณหาค่าเบี้ยประกันภัย ที่จะเรียกเก็บจากผู้เอาประกันภัยทุกคนให้ได้เงินหรือกองทุนเพียงพอที่จะจ่ายค่าสินไหมประกันภัย ตามสัญญากรมธรรม์ประกันภัย จากข้อมูลผลประกอบการไตรมาสแรก ปี พ.ศ. 2563 พบว่า “บริษัทประกันภัย” หลายรายมีกำไรเติบโตขึ้นมากจากปีที่แล้ว แต่ที่สำคัญกว่าการที่บริษัทได้กำไร คือการที่ผู้คนมีความตื่นตัวในการดูแลสุขภาพมากยิ่งขึ้น เห็นความสำคัญของการทำประกันสุขภาพ เพราะจะช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายเมื่อมีปัญหาด้านสุขภาพ หรือช่วยบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย, 2563) อย่างไรก็ตามประเทศไทยผ่านวิกฤติการเงินมาหลายครั้ง ทำให้เรามีระบบ

กำกับดูแลสถาบันการเงินไทยที่เคร่งครัด สถาบันการเงินมีเงินกองทุนและตั้งสำรองเพื่อหนี้เสียอยู่ในระดับสูง ตลอดจนมีการบริหารความเสี่ยงที่ดี ทำให้สามารถขอให้สถาบันการเงินไทยมาช่วยเหลือลูกหนี้ได้หลากหลายวิธี แต่ต้องระวังไม่ให้มาตรการเหล่านี้ทำให้ระบบสถาบันการเงินอ่อนแอจนสร้างปัญหาในระยะยาว เพราะไม่เช่นนั้น เมื่อวิกฤติโควิด 19 คลี่คลาย สถาบันการเงินจะไม่สามารถปล่อยสินเชื่อเพื่อสนับสนุนการฟื้นฟูเศรษฐกิจได้ หรืออาจก่อให้เกิดวิกฤติสถาบันการเงินตามมา นอกจากนี้ จะต้องระวังไม่ให้มาตรการเยียวยาต่าง ๆ กระทบต่อวินัยทางการเงินของลูกหนี้ซึ่งอาจส่งผลเสียในระยะยาวได้ เช่น ยืดระยะเวลาชำระหนี้ทั้งที่ลูกหนี้ยังสามารถจ่ายชำระหนี้ได้อยู่ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2563) ทั้งนี้วิกฤติการระบาดของไวรัสโควิด-19 ในครั้งนี้ได้แตกต่างไปจากวิกฤติในก่อนหน้านั้น ซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะวิเคราะห์จากข้อมูลทางการเงินของกลุ่มธุรกิจธุรกิจการเงิน

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลกระทบของผลการดำเนินงานก่อนและหลังการเกิดการระบาดของไวรัสโควิด-19 ของกลุ่มธุรกิจการเงิน นอกจากจะทำให้ทราบถึงผลกระทบในอัตราส่วนทางการเงิน ในแต่ละด้านว่าส่งผลกระทบมากน้อยแค่ไหนแล้วนั้น ยังมีประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจลงทุนในกลุ่มธุรกิจการเงิน เพราะข้อมูลทางการเงินที่นำมาใช้นั้นได้รับการตรวจสอบแล้วว่าถูกต้อง ดังนั้นจึงกล่าวว่าข้อมูลมีความน่าเชื่อถือและถูกต้อง เพื่อให้ผู้ลงทุนนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการลงทุนในกิจการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเสี่ยงจากการลงทุนน้อยที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบจาก COVID-19 ต่ออัตราส่วนทางการเงิน
3. เพื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ด้านความสามารถในการทำกำไร และด้านนโยบายการเงิน ในช่วงก่อนและหลังการเกิดการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. **รูปแบบการวิจัย** การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบการเงินเปรียบเทียบ ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่มธุรกิจการเงิน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลที่ศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งได้จากการค้นคว้าและรวบรวมจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อมูลงบการเงิน รายไตรมาสของบริษัทในกลุ่มธุรกิจการเงิน โดยการคัดเลือกบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแบบเฉพาะเจาะจง (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2553) รวมทั้งสิ้น 30 บริษัท ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2563) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2563)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โดยใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน โดยจะนำรายการต่าง ๆ ในงบการเงินมาคำนวณอัตราส่วนเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างรายการต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัท เปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในอดีต หรือเปรียบเทียบกับบริษัทอื่นที่อยู่ในอุตสาหกรรมที่ต่างกัน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน (จันทนา วัฒนกาญชนะ, 2559)และในวิจัยนี้ได้เลือกอัตราส่วนทางการเงินมา 5 อัตราส่วนดังนี้

1. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

- อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์
- อัตราการหมุนของสินทรัพย์

2. อัตราแสดงความสามารถในการทำกำไร

- อัตรากำไรสุทธิ
- อัตราผลตอบแทนของส่วนผู้ถือหุ้น

3. อัตราส่วนแสดงนโยบายทางการเงิน

- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

4. เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยคัดเลือกจากบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจการเงิน โดยมีหลักเกณฑ์ในการเลือกบริษัท คือ คัดเลือกบริษัทที่มีมูลค่าการทางตลาดสูงสุด 10 อันดับแรกในแต่ละกลุ่ม ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำหรับในการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินก่อนและหลังเชื้อไวรัสโควิด-19 นั้น โดยก่อน COVID-19 ใช้ข้อมูลทางการเงินช่วงไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ. 2562 ส่วนหลัง COVID-19 ใช้ข้อมูลทางการเงินช่วงไตรมาสที่ 2 พ.ศ. 2563

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive methods) จากการวิเคราะห์บริษัท (Company Analysis) เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำข้อมูล ทางตัวเลข

จากงบการเงินใน ไตรมาสที่ 1 ไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2562 และพ.ศ. 2563 ของบริษัทที่ทำการศึกษา มาทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การเปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย ระหว่างไตรมาสที่ 1 ไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2562 (ก่อนเกิดโควิด-19) กับไตรมาสที่ 1 ไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ.2563 (ช่วงเกิดโควิด-19) โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ด้านความสามารถในการทำกำไร และด้านนโยบายทางการเงิน

2. การทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติอนุमान (Dependent Sample) โดยใช้ t-test ทดสอบเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของ 30 บริษัท จากกลุ่มธุรกิจการเงิน ในไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ. 2562 กับ ผลการดำเนินงานของ 30 บริษัท จากกลุ่มธุรกิจการเงิน ในไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ. 2563 จากการวิเคราะห์ของกลุ่มบริษัทเดียวกัน ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นการนำผลของการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม มาเปรียบเทียบไตรมาสต่อไตรมาส (QoQ) โดยแบ่งเป็นจำนวน 3 กลุ่ม ปรากฏดังตาราง ดังนี้

1.1 กลุ่มธนาคาร

ตารางที่ 1 อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธนาคาร

อัตราส่วนทางการเงิน	Q1/2562	Q1/2563	Q2/2562	Q2/2563
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	0.2	0.55	1.32	0.91
อัตรากำไรสุทธิ	0.05	0.04	0.05	0.04
อัตราส่วนกำไรสุทธิ	9.44	33.09	35.38	25.88
อัตราผลตอบแทนของส่วนผู้ถือหุ้น	11.38	11.32	11.56	10.56
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	7.55	6.74	7.61	6.78

จากตารางที่ 1 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของกลุ่มธนาคารจะเห็นได้ว่า เมื่อดูจากแนวโน้มจากไตรมาสที่ 1 ปีพ.ศ. 2562 เทียบกับ ปีพ.ศ. 2563 ค่าเฉลี่ยไตรมาสที่ 1 ปีพ.ศ. 2562 มีค่าน้อยกว่าไตรมาสที่ 1 ปีพ.ศ. 2563 แต่พอเข้าสู่ช่วงไตรมาสที่ 2 ปีพ.ศ. 2562 จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นสูงมาก แต่เมื่อดูค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 2 ปีพ.ศ. 2563 เฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ปีพ.ศ. 2563 น้อยกว่าของไตรมาสที่ 2 ปีพ.ศ. 2562 อัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธนาคารจะเห็นได้ว่าช่วงไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ.2563 มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าของไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2562 อัตราส่วนกำไรสุทธิของกลุ่มธนาคารไตรมาสที่ 1 ของปีพ.ศ. 2562 ไปไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ.2562 มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นสูง เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2563 ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยลงจากไตรมาสที่ 1 ของปีพ.ศ.2563 และ

ค่าเฉลี่ยไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2563 มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2562 อัตราผลตอบแทนของส่วนผู้ถือหุ้นของกลุ่มธนาคารค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2563 มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า ไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2562 และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของกลุ่มธนาคารค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2563 มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า ไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2562 แสดงว่ามีการใช้ทุนจากผู้ถือหุ้นลดลง

1.2 กลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์

ตารางที่ 2 อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์

อัตราส่วนทางการเงิน	Q1/2562	Q1/2563	Q2/2562	Q2/2563
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	2.87	1.37	1.21	1.24
อัตรากาไรสุทธิ	34.24	31.83	36.88	30.52
อัตราผลตอบแทนของส่วนผู้ถือหุ้น	18.5	18.92	18.34	18.71
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	3.06	2.92	2.74	2.96

จากตารางที่ 2 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของกลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ไตรมาสที่ 1 ของปีพ.ศ. 2563 มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าไตรมาสที่ 1 ปีพ.ศ. 2562 ส่วนค่าเฉลี่ยไตรมาสที่ 2 ปีพ.ศ. 2562 กับค่าเฉลี่ยของปีพ.ศ.2563 มีค่าต่างกันเล็กน้อย อัตรากาไรสุทธิของสินทรัพย์ของกลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์นอกจากค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 1 ปีพ.ศ.2562 แล้วค่าเฉลี่ยไตรมาสอื่นมีค่าเฉลี่ยที่เท่ากันไม่มีการเปลี่ยนแปลง อัตราส่วนกำไรสุทธิของกลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 1 และไตรมาส 2 ของปี พ.ศ. 2563 น้อยกว่าไตรมาสที่ 1 และ 2 ของปีพ.ศ. 2562 อัตราผลตอบแทนของส่วนผู้ถือหุ้นของกลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2562 มีค่าเฉลี่ยที่น้อยกว่าไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ.2563 และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของกลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2562 มีค่าลดลงจากไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ.2562 ค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2563 มีค่าเพิ่มขึ้นจาก ไตรมาสที่ 1 ของปีพ.ศ.2563 แสดงว่ามีการใช้ทุนจากผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น

1.3 กลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต

ตารางที่ 3 อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต

อัตราส่วนทางการเงิน	Q1/2562	Q1/2563	Q2/2562	Q2/2563
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	1.27	-0.88	2.02	1.81
อัตรากาไรสุทธิ	0.1	0.11	0.11	0.16
อัตราส่วนกำไรสุทธิ	9.24	-29.6	21.41	22.21
อัตราผลตอบแทนของส่วนผู้ถือหุ้น	4.68	6.35	8	4.19
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	2.64	2.54	2.37	2.3

จากตารางที่ 3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต ค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2563 มีค่าน้อยกว่าของไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2562 อัตรากาไรสุทธิของกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต ค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2563 มีค่าเฉลี่ยที่มากกว่าไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ปีพ.ศ. 2562 อัตราส่วนกำไรสุทธิของกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต ค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2562 และปี พ.ศ. 2563 มีค่าน้อยมากเมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2562 และปีพ.ศ. 2563 ที่มีค่าเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกัน อัตราผลตอบแทนของส่วนผู้ถือหุ้นของกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต ค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 1 ปีพ.ศ. 2563 มากกว่าไตรมาสที่ 1 ปีพ.ศ. 2562 แต่เมื่อมาเทียบในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2563 นั้น มีค่าน้อยกว่าของไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2562 และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต ค่าเฉลี่ยเรียงลำดับตามไตรมาสนั้นมีค่าน้อยลงมาเรื่อย ๆ หรือก็คือค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ของปีพ.ศ. 2563 มีค่าน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ปีพ.ศ. 2562 แสดงว่ามีการใช้ทุนจากผู้ถือหุ้นลดลง

2. ผลการวิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 ต่ออัตราส่วนทางการเงิน ปรากฏผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 รายการอัตราส่วนทางการเงิน

รายการอัตราส่วนทางการเงิน	ไตรมาส			
	Q1/2562	Q1/2563	Q2/2562	Q2/2563
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	0.20	0.55	1.32	0.91
1. ค่าเฉลี่ยกลุ่มธนาคาร				
2. ค่าเฉลี่ยกลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์	2.87	1.37	1.21	1.24
3. ค่าเฉลี่ยกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต	1.27	-0.88	2.02	1.81
อัตรากาไรสุทธิ				
1. ค่าเฉลี่ยกลุ่มธนาคาร	0.05	0.04	0.05	0.04
2. ค่าเฉลี่ยกลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์	0.06	0.04	0.04	0.04
3. ค่าเฉลี่ยกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต	0.10	0.11	0.11	0.16

รายการอัตราส่วนทางการเงิน	ไตรมาส			
	Q1/2562	Q1/2563	Q2/2562	Q2/2563
อัตราส่วนกำไรสุทธิ				
1. ค่าเฉลี่ยกลุ่มธนาคาร	9.44	33.09	35.38	25.88
2. ค่าเฉลี่ยกลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์	34.24	31.83	36.88	30.52
3. ค่าเฉลี่ยกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต	9.24	-29.60	21.41	22.21
อัตราผลตอบแทนของส่วนผู้ถือหุ้น				
1. ค่าเฉลี่ยกลุ่มธนาคาร	11.38	11.32	11.56	10.56
2. ค่าเฉลี่ยกลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์	18.50	18.92	18.34	18.71
3. ค่าเฉลี่ยกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต	4.68	6.35	8.00	4.19
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น				
1. ค่าเฉลี่ยกลุ่มธนาคาร	7.55	6.74	7.61	6.78
2. ค่าเฉลี่ยกลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์	3.06	2.92	2.74	2.96
3. ค่าเฉลี่ยกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต	2.64	2.54	2.37	2.30

จากตารางที่ 4 ด้านอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ พบว่า กลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต มีค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 1 ของปี 2563 มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่าของกลุ่มอื่นเท่ากับ -0.88 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี 2562 ถือว่ากลุ่มประกันภัยและประกันชีวิตได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 ส่วนไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 กลุ่มธนาคารมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 0.91 และเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 ถือว่าได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19

ด้านอัตรากำไรสุทธิ พบว่า กลุ่มธนาคารและกลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์มีค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 1 ของปี 2563 มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่าของกลุ่มอื่นเท่ากับ 0.04 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี 2562 ถือว่ากลุ่มธนาคารและกลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 ส่วนในไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 กลุ่มธนาคารและกลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 0.04 และเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 กลุ่มธนาคารได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 แต่กลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ไม่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19

ด้านอัตราส่วนกำไรสุทธิ พบว่า กลุ่มประกันภัยและประกันชีวิตมีค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 1 ของปี 2563 มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่าของกลุ่มอื่นเท่ากับ -29.60 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี 2562 ถือว่ากลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 ส่วนในไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 กลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 22.21 และเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 ถือว่าไม่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19

ด้านอัตราผลตอบแทนของส่วนผู้ถือหุ้น พบว่า กลุ่มประกันภัยและประกันชีวิตมีค่าเฉลี่ยไตรมาสที่ 1 ของปี 2563 มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่าของกลุ่มอื่น เท่ากับ 6.35 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี 2562 ถือว่ากลุ่มประกันภัยและประกันชีวิตไม่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 ส่วนในไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 กลุ่มประกันภัยและประกันชีวิตมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 4.19 และเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 ถือว่าได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19

ด้านอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่า กลุ่มประกันภัยและประกันชีวิตมีค่าเฉลี่ยของไตรมาสที่ 1 ของปี 2563 มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่าของกลุ่มอื่นเท่ากับ 2.54 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี 2562 ถือว่ากลุ่มประกันภัยและประกันชีวิตได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 ส่วนในไตรมาสที่ 2 ของปี 2562 กลุ่มประกันภัยและประกันชีวิตมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 2.30 และเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 ถือว่าได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19

3. ผลการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ด้านความสามารถในการทำกำไร และด้านนโยบายการเงิน ในช่วงก่อนและหลังการเกิดการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

ในการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินแต่ละด้านก่อนและหลัง COVID-19 (โควิด-19) นั้น โดยก่อน COVID-19 ใช้ข้อมูลทางการเงินช่วงไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ. 2562 ส่วนหลัง COVID-19 ใช้ข้อมูลทางการเงินช่วงไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ. 2563 โดยอัตราส่วนทางการเงินในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ด้านความสามารถในการทำกำไร และด้านนโยบายการเงิน มีผลปรากฏดังตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินในไตรมาสที่ 2 พ.ศ. 2562 กับไตรมาสที่ 2 พ.ศ. 2563

อัตราส่วนทางการเงิน	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์					
ไตรมาสที่ Q2/2562	30	1.52	4.21	-0.53	0.30
ไตรมาสที่ Q2/2563	30	1.32	6.66		
อัตรการหมุนของสินทรัพย์					
ไตรมาสที่ Q2/2562	30	0.06	0.01	1.73	0.05
ไตรมาสที่ Q2/2563	30	0.08	0.01		
อัตราส่วนกำไรสุทธิ					
ไตรมาสที่ Q2/2562	30	31.22	677.57	-1.31	0.10
ไตรมาสที่ Q2/2563	30	26.20	707.53		
อัตราผลตอบแทนของส่วนผู้ถือหุ้น					
ไตรมาสที่ Q2/2562	30	12.63	102.78	-0.67	0.25
ไตรมาสที่ Q2/2563	30	11.15	269.43		

อัตราส่วนทางการเงิน	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น					
ไตรมาสที่ Q2/2562	30	4.24	10.90	-0.52	0.30
ไตรมาสที่ Q2/2563	30	4.01	8.17		

จากตารางที่ 5 ได้เปรียบเทียบระหว่างไตรมาสที่ 2 พ.ศ. 2562 กับไตรมาสที่ 2 พ.ศ. 2563 จำนวน 5 ตัวชี้วัด ดังนี้

อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานพบว่า อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ทั้ง 30 บริษัท ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (Sig มากกว่า 0.05) ส่วนอัตรากาไรสุทธิของสินทรัพย์ ทั้ง 30 บริษัท มีความแตกต่างกันด้วยระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig น้อยกว่า 0.05) ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ส่วนอัตราแสดงความสามารถในการทำกำไร พบว่า อัตราส่วนกำไรสุทธิ ทั้ง 30 บริษัท ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (Sig มากกว่า 0.05) และอัตราผลตอบแทนของส่วนผู้ถือหุ้น ทั้ง 30 บริษัท ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (Sig น้อยกว่า 0.25) ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

และสุดท้ายอัตราส่วนด้านนโยบายทางการเงิน พบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นทั้ง 30 บริษัทไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (Sig มากกว่า 0.30) ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นการนำผลของการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม มาเปรียบเทียบไตรมาสต่อไตรมาส (QoQ) โดยแบ่งเป็นจำนวน 3 กลุ่ม อภิปรายได้ว่า

1.1 กลุ่มธนาคาร มีความสามารถอัตราส่วนกำไรสุทธิมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นสูงอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการวิจัยของ (สุพัตรา จันทะศิริ และนิกชนิภา บุญช่วย, 2563) ที่ศึกษาอัตราส่วนทางการเงินตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2559 ถึง ปี พ.ศ. 2561 พบว่า 2563 หมวดธนาคาร มีความสามารถอัตราส่วนกำไรสุทธิที่ดีอย่างต่อเนื่องและมีผลการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธนาคารนั้น ยังสอดคล้องกับผลงานศึกษาของ (ภณิดา สมบัติชัย และอภิรดา สุทธิสานนท์, 2559) ที่พบว่ารวมธนาคารส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ดี ซึ่งแสดงถึงธนาคารมีความสามารถในการหาเงินสดจากการ

ดำเนินงานได้มากเมื่อเทียบกับรายได้จากดอกเบี้ย และการลงทุนจากสินทรัพย์ ยกเว้นบางธนาคารในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก

1.2 กลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ มีอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรดีที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น สอดคล้องกับสอดคล้องกับการวิจัยของ สุพัตรา จันทะศิริ และนิพนธ์ นิภา บุญช่วย ที่ศึกษาอัตราส่วนทางการเงินตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2559 ถึง ปีพ.ศ. 2561 พบว่า การบริหารการเงินและการดำเนินงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง (สุพัตรา จันทะศิริ และนิพนธ์ นิภา บุญช่วย, 2563)

1.3 กลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต ในช่วงแรก ๆ กลุ่มประกันภัยและประกันชีวิตขายประกันเกี่ยวกับโควิด-19 ได้มากทำให้อัตราส่วนด้านนี้เพิ่มขึ้น กลุ่มประกันภัยและประกันชีวิตขายประกันเกี่ยวกับโควิด-19 ได้มากทำให้อัตราส่วนด้านนี้เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการวิจัยของ สุพัตรา จันทะศิริ และนิพนธ์ นิภา บุญช่วย ที่ศึกษาอัตราส่วนทางการเงินตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2559 ถึง ปีพ.ศ. 2561 พบว่า มีความสามารถนำสินทรัพย์ที่มีไปใช้ประโยชน์ในดำเนินการของกิจการและมีผลการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุพัตรา จันทะศิริ และนิพนธ์ นิภา บุญช่วย, 2563)

2. ผลการวิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 ต่ออัตราส่วนทางการเงิน โดยการแพร่ระบาดของโควิด-19 นั้น มีผลกระทบต่อทุกกลุ่ม แต่กลุ่มประกันภัยและประกันชีวิตได้รับผลกระทบมากที่สุดจากการที่การแพร่ระบาดของโควิด-19 เพิ่มขึ้นทำให้อัตราส่วนกำไรสุทธิลดลง สอดคล้องกับการวิจัยของ (ชลิตา รอดแป้น และสุพรรณิ บัวสุข, 2563) ที่พบว่าการแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลเชิงลบต่ออัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ ทั้งอัตรากำไรสุทธิและอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

3. ผลการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ด้านความสามารถในการทำกำไร และด้านนโยบายการเงิน ในช่วงก่อนและหลังการเกิดการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับของ ชลิตา รอดแป้น และสุพรรณิ บัวสุข ที่พบว่า การแพร่ระบาดของโควิด-19 มีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราส่วนทางการเงินและความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทหมวดธุรกิจการเงิน (ชลิตา รอดแป้น และสุพรรณิ บัวสุข, 2563)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ สรุปได้ว่า อัตราส่วนในหมวดธุรกิจการเงินทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มธนาคาร กลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ และกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต ไม่ได้ได้รับผลกระทบจากระบาดของไวรัสโควิด-19 อย่างไรก็ตามกลุ่มธนาคาร ควรมีการปรับปรุงด้านความสามารถในการดำเนินงาน ในอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ต้องเพิ่มความสามารถในการทำกำไรให้สูงขึ้น

กลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ ควรต้องเพิ่มความสามารถในการทำกำไรให้สูงขึ้น ในอัตรากำไรสุทธิ ส่วนกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต ควรต้องเพิ่มความสามารถในการทำกำไรให้สูงขึ้น และควรเพิ่มอัตราผลตอบแทนของส่วนผู้ถือหุ้น และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบการเงินเปรียบเทียบในครั้งต่อไป ควรทำการศึกษางบการเงินรายไตรมาสให้มากขึ้นด้วย เพื่อทำให้การวิเคราะห์มีความชัดเจนและมีความละเอียดมากยิ่งขึ้น และการศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลเชิงปริมาณในการวิเคราะห์งบการเงินเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นหากทำการศึกษาร้อยต่อไป ควรจะพิจารณาด้านข้อมูลเชิงคุณภาพต่าง ๆ มาใช้ประกอบการศึกษามากขึ้นเพื่อช่วยให้ผลการวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จันทนา วัฒนกาญจนะ. (2559). การวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทหมวดธุรกิจการเกษตรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารสยามวิชาการ, 16(2), 78-96.
- ชลิตา รอดแป้น และสุพรรณิ บัวสุข. (2563). ผลกระทบจากการระบาดของ Covid-19 ต่อความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ใน โครงการนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ ประจำปี พ.ศ. 2564. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2563). ข้อมูลรายบริษัท/หลักทรัพย์. เรียกใช้เมื่อ 12 พฤษภาคม 2563 จาก <https://www.set.or.th/set/>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2563). "New Normal" โจทย์ใหม่ของธนาคารกลางในโลกหลังโควิด -19. เรียกใช้เมื่อ 26 กรกฎาคม 2563 จาก <https://www.bot.or.th/Thai/BOTMagazine/>
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2553). การวิจัยหลักสูตรและการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- บัณฑิต นิจถาวร. (2560). 20 ปีวิกฤติเศรษฐกิจเอเชียปี 40. เรียกใช้เมื่อ 12 สิงหาคม 2560 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/6417833>
- ภณิดา สมบัติชัย และอภิรดา สุทธิสานนท์. (2559). การวิเคราะห์คุณภาพกำไรและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐและธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย. วารสารวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 11(1), 73 - 90.

- สมประวิณ มันประเสริฐ. (2563). ผลกระทบของโรคระบาดโควิด-19 ต่อเศรษฐกิจไทย. เรียกใช้เมื่อ 12 เมษายน 2563 จาก <https://www.krungsri.com/th/plearn-plearn/economic-covid-impact>
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย. (2563). รายงานข้อมูลประกันภัยรายเดือน. เข้าถึงได้จาก <http://www.oic.or.th/th/industry/statistic/data/39/2>
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2563). ข้อมูลตลาดทุน. เรียกใช้เมื่อ 2563 พฤษภาคม 2563 จาก <https://www.set.or.th/set/>
- สุพัตรา จันทนะศิริ และนิชัณิภา บุญช่วย. (2563). การวิเคราะห์คุณภาพกำไรของธุรกิจการเงินในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน. วารสารศิลปะการจัดการ, 4(2), 325-340.